

Nr 258.

Av herrar **Hage** och **Höglund** i Göteborg, i fråga om åstadkommande av pensionsbestämmelser för banarbetare och omlastare vid statens järnvägar m. fl.

Riksdagen har under ett flertal år kunnat konstatera hurusom motionskrav framförts om givande av statspension än åt den ene, än åt den andre stats-tjänaren som uppnått den ålder, då vederbörande befattningshavare i allmänhet ej längre kunna tjäna staten. Orsaken härtill, d. v. s. att riksdagen tvingas att syssla med alla dessa personliga pensionsfrågor, är den att alltjämt finnes en del anställningshavare i statens tjänst, för vilken pensionsfrågan ej ännu är ordnad.

Emellertid måste det icke minst ur ovan angivna utgångspunkter vara synnerligen önskligt, att pensioneringsbestämmelser komma till stånd även för nämnda befattningshavare. Härför har också riksdagen uttalat sig, då den framhållit att den förväntade, att från regeringen fortast möjligt framkomme förslag rörande såväl tjänstepensionens reglerande för vissa befattningar som även förslag angående åstadkommande av familjepensionering. (Se Bankoutskottets utlåtande nr 5 vid 1928 års riksdag sid. 4.)

Trots detta framgår av statsverkspropositionen (11:e huvudtiteln sidorna 2—3) att Kungl. Maj:t icke har för avsikt att under den närmaste tiden framlägga proposition med anledning av kommittéförslag, som utarbetats om reglerande av pensionsrätt för vissa befattningshavare i statens tjänst. Det synes alltså vara Kungl. Maj:ts mening att uppskjuta framläggandet av förslag i dessa frågor (inklusive i frågan om den s. k. familjepensioneringen), intill dess riksdagen fattat beslut om lönereglering för statens befattningshavare på grundvalen av förslag från den nu arbetande 1928 års lönekommitté.

Som ett av motiven för denna ståndpunkt framhåller Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen, att »nu gällande bestämmelser på pensionsväsendets område utan allt för stora olägenheter torde kunna tillämpas ännu någon tid framåt». Men detta påstående kan ju icke ha någon tillämpning på sådana befattningshavare, som ännu icke ha någon pensionsrätt. Sådana grupper finnas exempelvis vid statens järnvägar, nämligen *banarbetare- och omlastargrupperna*. Ett flertal av dessa befattningshavare uppnå i dagarna eller inom de närmast liggande åren den ålder, då de icke längre kunna arbeta.

Visserligen har man med avseende på dylika åldringar i en viss utsträckning tillåtit, att sjukavlöning till dem fått utgå under någon tid framåt, men detta sätt att åstadkomma ett slags pensionering torde få anses för allt för osäkert och irrationellt. Sedan nu en kommitté framlagt förslag rörande nämnda befattningshavares pensionering, ha givetvis nämnda befattnings-

havare förväntat, att frågan inom den närmaste tiden skulle lösas, isynnerhet som riksdagsskrivelsen i frågan avläts så tidigt som år 1923. Skulle nu emellertid Kungl. Maj:ts linje i denna fråga vinna riksdagens gillande, torde tiden för denna frågas lösande kanske kunna komma att framskjutas till omkring år 1932, och risk föreligger ju därvidlag också för, att den mycket trängande frågan om ordnandet av *familjepensioneringen* för en del stats-tjänare kan komma att uppskjutas till denna tid eller ännu längre, trots att en riksdagsskrivelse i denna fråga avläts så tidigt som år 1920.

Vår uppfattning är den, att en *provisorisk* pensionsanordning skulle kunna genomföras i främsta hand för ovannämnda banarbetare och omlastare på grundvalen av de *nu gällande* lönerna, så att de i första hand finge en pension anpassad med hänsyn till de pensionsbestämmelser, som nu gälla för anställningshavare i motsvarande ställning. Det torde icke vara otänkbart att, från denna utgångspunkt och med hänsynstagande till det föreliggande kommittéförslaget i frågan, utarbета ett pensionsförslag och framlägga för 1930 års riksdag. Skulle sedermera en allmän lönereglering genomföras och pensioner och avgifter med hänsyn härtill böra regleras, möter givetvis inget hinder att reglera dessa även för här nämnda befattningshavare.

Under hänvisning till vad här anförts hemställes alltså,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte om möjligt till 1930 års riksdag utarbета och framlägga förslag till åstadkommande av pensionsbestämmelser för banarbetare och omlastare vid statens järnvägar samt eventuellt för andra statens anställningshavare i liknande ställning, vilka nu icke ha någon pensionsrätt och vilka lämpligen kunna i förslaget medtagas.

Stockholm den 21 januari 1929.

Ernst Hage.

C. W. O. Höglund.
